

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inzerati) se sprejemajo in veljá tristoletna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenšči nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 225.

V Ljubljani, v soboto 3. oktobra 1885.

Letnik XIII.

Državni zbor.

Z Dunaja, 2. oktobra.

V današnji seji zbornice poslancev vršila se je najprej potrditev raznih volitev, ki so bile te dni rešene od posameznih oddelkov. Potrdile so se volitve vseh poslancev, razun 28, s katerimi se bode imel pečati še legitimacijski odsek. Ti poslanci so: Auspitz, Ausserer, Bilinski, Bloch, Borčič, Borelli, Falkenhayn, Fischer Jožef, Franceschi, Furtmüller, Goluhovski, Hayden, Heinrich, Hübner, Kallir, Klaič, Kowalski, Mandyczewski, Masovčič, Moser, Potocki, Šuklje, Šupuk, Sienzalewicz, Stadnicki, Suess Ed., Tausche, Wagner, Začek.

Levičarji bi bili kaj radi tudi volitev dalmatinskega poslanca dr. Bulata izročili legitimacijskemu odseku, češ, da se je lahonskim volilem Viškim vdeležba pri volitvi zabranila. Pa večina je to volitev potrdila, ker se je vršila soglasno in ni bilo od nobene strani nobenega ugovora zoper njo.

Potem se je vršila volitev zborničnega predsednika. Oddanih je bilo 325 glasov; izmed teh dobil jih je dr. Smolka 293, Knotz 1 in Schönerer 1, 17 listkov pa je bilo praznih. Starostni predsednik g. Posselt toraj prepusti predsedstvo novo izvoljenemu predsedniku, ki se med živahnimi „dobro“-klici podá na svoj sedež ter zahvalo izreče zbornici za zaupanje, ki mu ga je z novo izvolitvijo skazala. On to izvolitev tolmači kot nekako potrdilo tega, da si je v pretekli dobi po svoji najboljši moči in zavesti prizadeval vstrezati raznim željam; tudi sedaj bode to njegova prva skrb. V ta namen pa prosi podpore in prizanesljivosti gospodov poslancev. Na to se obrne dr. Smolka do poslancev in jih opominja, naj nikdar spred oči ne spusté dostojnosti, ki so jo zborovanju dolžni. On čišla priprosto govorenje, in priznava opravičenost najostreje kritike, ki se opira na pravo prepričanje, vendar pa ne sme nikdar nasprotovati dostojnosti. Tudi do občinstva na galeriji se obrne dr. Smolka in ga opozorja na določbo § 6 pravilnega reda, po katerem je občinstvu prepovedana vsakršna hvala ali graja, ter izreka nado, da mu ne

bode treba galerij kaznovati. Konečno sklepa s trikratim „Hoch“- („živio“)klici na cesarja, katerim so s krepkim glasom pritrdjevali poslanci.

Zatem je bila volitev prvega podpredsednika; oddanih je bilo 322 glasov, od katerih je dobil Rihard Clam-Martinic 181 glasov; levičarski kandidat Chlumecky je ostal s 133 glasovi v manjšini. Tri glasove je dobil Schönerer, pet listkov je bilo praznih.

Ko se je Clam vsedel na desni predsednikovi ter se zahvalil za skazano mu zaupanje, bila je volitev drugega podpredsednika. Oddanih je bilo 283 glasov, od katerih jih je dobil levičar Chlumecky 228, Gödel 11, Schönerer 5, Gross 1.

Voljeni so bili potem še sledeči zapisnikarji: Romaczkan, Szymanovski, Ochrimovič, Hevera, Kautitz, Fuchs, Lupul z desnice; Baerenreither, Nitsche, Dobler, Fuss in Richter pa z leve. Reditelja sta z desne Schindler, z leve strani pa Meissler. Pred obema volitvama pa se je g. predsednik spominjal še godú presvitlega cesarja ter si izprosil pooblastilo mu v imenu zbornice čestitati.

Ko je bila na ta način sestava predsedstva dovršena, naznanil je g. predsednik, da je cesar delegacije sklical na 22. okt. t. l. na Dunaj, in da bode volitev za nje postavil na dnevni red ene prihodnjih sej. Potem pa je grof Hohenwart stavil predlog, naj se na prestolni govor odgovori z adreso, in naj se že danes sklene za ta predlog voliti poseben odsek 24 udov. Enak predlog je stavil poslanec Plener v imenu manjšine. Oba predloga sta bila sprejeta, in se bo odsek volil že v jutranji seji.

Levičarji so stavili še nekaj samostalnih predlogov, in sicer v zadevah pobiranja zemljišnega davka, eksekutivnih prodaj in neposredne volilne pravice v predkrajih mesta Dunajskega. Česki poslanec Hevera nasvetuje podaljšanje postave z dne 11. julija 1881, Kronawetter pa službeno pragmatiko za nesodnijske uradnike. Razun tega so levičarji še vlado interpelirali, bi li ne bilo potrebno službena leta uradnikov tako vrediti, da bi oni, ki imajo huje in težavnejše službe, ne bili primorani 40 let služiti, da dobé popolno pokojnino, kakor oni, ki imajo lažje in nenevarne službe. Pa tudi desničarji so iz-

ročili vladi od poljskega kluba sproženo interpelacijo, hoče li varovati avstrijske državljane, ki jih pruska vlada iztiruje v novejšem času iz pruskih dežel. Ob 3/4 na 3 je g. predsednik sklenil zborovanje in prihodnjo sejo napovedal na jutri ob navadni uri.

Denar — svetá vladar.

IV.

Industrija in denar.

(Konec tega oddelka.)

Dobiček in zopet dobiček, to je bojni klic velikih tovarnarjev. Tudi mali tovarnarji iščejo dobička, vendar človeški družbi niso toliko škodljivi. Veliki tovarnar odčera in izsesava ob enem večje število ljudi. Vzbuja pri ljudéh vedno nove potrebe ter jim vsiljuje nove vrste izdelkov; slednjič pekvarja s pomočjo naravoznanstva najpotrebniši živež. V tem oziru so jim v vzgled industrijski Angleži. Vino, pivo, moka, kruh itd. rastejo in se pekó v kemičnih „retortah“. Ako tovarnarji dajejo delavcem cenejo hrano, boljše stanovanja, to je hvalevredno, vendar se drznemo trditi, da lastnega denarja niti vinarja ne izgubé. Dokazano je s tisočnimi dokazi, da kolikor bolj se razvija modérna industrija, toliko večja je revščina večine prebivalstva.

Vémo in smo prepričani, da božja kletov: „V pôtu svojega obraza boš jedel kruh“ hiti človeku za petami, in da bo imela zadolžena in nezadolžena revščina svoje zastopnike do zadnjega dné. Toda zatiranje brezštevilnih ljudi od nekterih tisočev krvošesov, vsestransko ubožstvo — to je pridobitev novejšega časa, sad modérnega napredka, političnega liberalizma in brezverske omike.

Dobro poldrugo stoletje se razvija ta napredek, in če se razvita še petdeset let na sedanji način, potem gorje našim potomcem.

Mnogo môž se je že pečalo z delavskim vprašanjem, na raznotere načine so ga reševali. Znana so imena Fourier, Baboeuf, Saint Simon, Weitling, Owen, Cabet, Louis Blanc, Proudhon itd. Toda pra-

LISTEK.

Pismo z Gorenjskega.

Gospod vrednik!

Pred štirinajstimi dnevi sem Vam pisal, kako imamo lepo vreme. Res, celi kvaterni teden je bil tako lep, da ni mogel lepši biti in tudi prejšnji teden je bil do petka precej prijazen. V petek je pa začelo deževati in deževalo je tudi v soboto, v soboto zvečer je pa jelo nalivati in nalivi so trpeli do torka jutra.

O, ko bi bili Vi videli, kako so ljudje zdihovali, jokali, ko so v največem nalive svoje pohoštvo prenašali v varneje kraje, ko so gledali, kako jim voda neusmiljeno odnaša in zanaša njive in travnike, kako so trepetali, da bi jim vsaj še hiš ne vzela.

Ob taci prilikah se najbolj spozná človeško sree. Nekteri so klicali Boga v pomoč, molili, v nenavadnem času v cerkev hodili, nekteri (kterih je bilo pa hvala Bogu jako malo) so bili pa popolno apatični. Korenci so nekđaj sloveli kot posebno pobožni ljudje in so večidel še zdaj za cerkev jako

vneti in vendar se je v nedeljo Podkorenem nekaj zgodilo, kar bi se najbrže nikjer drugod ne moglo zgoditi. Imeli so tam žegnanje in sicer jako žalostno, ker jim je povodenj žugala vse odnesti. In na tem strašnem pozorišču sta imela dva krčmarja godbo. Zunaj so ljudje jokali, v krčmah so pa grozovitneži skakali. Vse je krčmarja za Božjo voljo prosilo, naj godbo pustita, ali pomagalo ni nič, rajalo se je do ponedeljega jutra do petih. Kaj pravite, gosp. vrednik, ali niso taki krčmarji zelo podobni rimskemu cesarju Neronu?

Povodenj je zdaj nehala in pokazalo se je grozno razdejanje. Pri nekterih hišah, kjer prej ni nikdar voda tekla, zijajo po seženj globoki propadi, da se še okoli hiše ne more iti. Na marsikterih njivah so vsi letošnji pridelki vničeni; ali to še ni najžalostnejše. Veliko žitorodne zemlje se je spremenilo v prod in ni dosti upanja, da bi kedaj tam postal rodovit svet.

In kakošno je ljudsko mišljenje zdaj po nesreči? Gotovo Vam je znano, da je po mednarodnih pogodbah turški fatalizem tudi pri nas sem ter tje privilegij dobil. A večidel spoznavajo ljudje, da je to kazen Božja in nekteri so prav hvaležni, da jim

je vsaj stanovanje ostalo. Jako britko se mi zdi, da ostudna sebičnost tudi ob taci prilikah ne miruje; prepirajo se sosede med seboj, češ, ti si nalašč tako jezil, da je meni voda trgala. So li te pritožbe istinite ali ne, ne vem; vem pa, da krščanska ljubezen ne dela krivice in tudi koga krivično ne dolži. Jezil je pa menda vsaki tako, kakor je ravno po okoliščinah, da bi se škode obvaroval.

Bog nas kaznuje ali z drugimi besedami, on pripušča, da nas greh kaznuje. Človek se je obrnil od Boga in samega sebe postavil na altar. Od Boga odpadli človek noče poznati namena, ki ga ima vnanja priroda, isto tako tají on solidarnost človeškega rodú. Prizadeva si vedno, da bi vsa priroda in vse človeštvo služilo njegovi sebičnosti in razkošnosti. Zategadel vničuje prirodu, izmolžava bližnjega z oderuštvom in obrestnim posojilom, le da si žep polni in s polnim žepom svojim strastim streže.

Vem, da tudi zdaj ne bode nikdo teh môž Boga spoznal, saj — dela vse le priroda, večna priroda (narava, stvarina)! No, naj le! Bomo videli, kdo bode tem môžem v večnosti povračeval, ali Bog ali večna priroda!

vega vira rastoče revščine niso zasledili, in ta je brezverstvo in brezmejno gospodstvo samogoltnosti ali denarja. Iskali so bolezní v posameznih znamenjih (simptomih) in leka v mnogih sanjarijah. Zadnja leta sta se oglasila Schulze-Delitzsch in Lassalle. Pisalo se je že mnogo o teh možéh, toraj bodimo kratki.

Schulze je zastopnik liberalne šole na socialnem polju. Vsa njegova socialna modrost je licemerstvo in sleparija. Njegove družbe nimajo nobene vrednosti, ako se razširijo v celi družbi. Delavec brez denarja nima od njih nobenega dobička; k večjemu mali obrtniki, ki imajo kaj denarja in zaupanja. Schulzejeve naprave more le oni hvaliti, ki hoče v „interesi“ kapitalista pesek metati v oči delavskim stanovom.

Kot velikan se vzdiguje nad prtlikovcem radikalni Lassalle. Bil je genijalna glava, učenjak, pošten prijatelj delavcu, drzen in nevaren agitator. S krščanskega stališča mu skoraj ne moremo oporekati. Strinjamo se z njim gledé direktne volilne pravice in gledé delavskih zbornic. Tudi državna pomoč nam ni strašilo. Prava prostost za vse je tudi naša misel. Vendar z njim ne moremo hoditi celo pot. Lassalle sicer najde sedež socialne bolezni v samogoltnosti, pa spregleda, da so revni lahko ravno tako samogoltni in sprideni, kakor mnogi bogatini. Za notranjo bolezen nasvetuje zunanja zdravila. Dalje bi se osnovala delavske zbornice v njegovem smislu le po prekuciji. Mirnim potom bi se nenasitljivi egoizem težko postavil pod kap ter vrgla ob tla politična laž modernega liberalizma, ker jeza, sovraštvo je že sedaj velika v nasprotnem taboru. Kapitalisti segajo globoko v svoje žepe, ako so v nevarnosti njihove pravice (?) in koristi. Slednjič bi bila delavska država po Lassallejevem nasvetu še večja nesreča za državo, kakor so liberalne večine v zbornicah. Doživeli bi čase francoskega „konventa“. Udje Lassallejevih društev so ljudje, ki se ne spravijo pod jeden klobuk.

Kaj naj pomaga? Morda koalicije tovarnarjev z delavci. Misel je dobra, toda neizpeljiva, ker bi krščanstvo prej moralo vzgojiti take ljudi. V posameznih slučajih se dadó izvesti. Tovarne, kjer veje krščanski duh, mnogo reve olajšajo; toda koliko je taci?

H koncu glavne misli krščanskega narodnega ekonoma: „Naše prepričanje je, da se modérnemu postavi v bran krščanski napredek, državi modernega liberalizma z navidezno prostostjo krščanska država s pravo prostostjo, paganski vzgoji krščanska vzgoja in omika, potem rešimo družbo.“

H-t-b-r.

Politični pregled.

V Ljubljani, 3. oktobra.

Notranje dežele.

Djakovski škof Strossmayer, ki je svitla zvezda pravega in nesebičnega domoljuba na jugo-

slovanskem nebu, praznoval je letos o malem Šmaru svoj 70. rojstni dan in ob enem 35letnico svojega škofovanja. O tej priložnosti sprevidel je prevzvišeni vladika, kako da ga njegov narod ljubi, spoštuje in časti. Narod ni vprašal, kako je Strossmayer v milosti ali nemilosti pri Madjarih, on ni gledal na to, kako kalvinski ministerski predsednik sprejem pred cesarjem vrede, temveč mu je izrazil svoje spoštovanje kakor svojemu vzoru, svojemu zavetniku, kakor svojemu vodniku v brezštevilnih pismih in telegramih, ktere mu je od vseh krajev poslal. Škof Strossmayer se na tiste v „Pozoru“ sledeče zahvaljuje: „Ob nedavni slovesnosti svoje 70letnice, ki je bila ob enem 35letnica mojega škofovanja, došlo mi je toliko in tako vročih častitanj iz vseh krajev naše domovine, posebno pa iz skalovite in junaške zibel, iz naše Dalmacije, da po pravici in resnici lahko rečem, da mi je čestital ves narod hrvaški. Ker se mi ni možno vsakemu posebej dostojno zahvaliti, zahvaljujem se po tem potu iz celega srca vsem občinam, zadrugam, društvom in posamičnim osobam, ki so mi izražali ob tej priliki svojo ljubezen in spoštovanje. Že od svoje mladosti sem si prizadeval v svojem srci ljubezen do Boga in do svojega poklica združiti z ljubeznijo do domovine in svojega naroda. Vedno sem bil tega prepričanja in sem še dandanes, da se človek ljubezni božji ne more lepše zahvaliti, kakor z živo, čisto in plodonosno ljubeznijo do svojega naroda. Po tej ljubezni Bog presoja vrednost ljubezni do njega samega. On sam je namreč rekel, da tisti laže, kdor trdi, da Boga ljubi, ktere ga ne vidi če svojega brata ne ljubi, ktere ga vsak dan vidi in ima z njim opraviti. Temu načelu ostal sem dosleden do danes; in če tudi so nekteri med nami, ki so kamnje za menoj metali in blato, je vendar naš narod splošno pravičen ter mi ob vsaki priložnosti skazuje svojo ljubezen in spoštovanje in to mi je na tem svetu za božjo ljubeznijo in milostjo najlepše plačilo, najboljša tolažba in okrepčilo. Vsi moji prijatelji bodo naj prepričani, da svojim načelom ostanem zvest tudi na dalje, ter bom našemu narodu vračal tudi nadalje ljubezen z ljubeznijo in spoštovanje s spoštovanjem in to tem več, čem huje me bodo nehvaležneži psovali in grdili. Še enkrat najsrčneje zahvalo vsem tistim zlatim dušam iz ponosne Dalmacije, iz njenih otokov in kotorskega ustja, ki so mi tako mnogobrojno in ljubeznivo častitali. Tudi na dalje priporočam se njihovi ljubezni, prijateljstvu in molitvi. Josip Juraj Strossmayer, škof Bosanski in Sremski.“

Ogerski ministerski predsednik **Tisza** praznoval bo letos meseca oktobra desetletnico svojega predsedništva. V to sestavil se je odbor pod načelnštvom grofa Andrassy-ja, ki bo skrbel za primerno slavnost. Za spomin dali mu bodo krasen album s seljankami vseh tistih krajev, ki spominjajo Tiszo njegove mladosti.

Megla, žalostna megla nezaupanja, ktera se je do sedaj vlačila med **Avstrijo** in **Rusijo**, jela se je umikati solcu sporazumljenja med obema državama. Na Ruskem pričela so se „Novoja Vremja“ pečati z mislijo, da se mora na vsak način med imenovanima državama, ki ste ob enem največji slovanski državi, napraviti pravo, resnično in stalno prijateljstvo. Podlaga tem razpravam je slovanska ideja, podpira jo pa nazor, da se Slovanom v Avstriji dobro godi. No, to je že res, da nas ravno na meh še ne derejo; da bi se nam pa v resnici dobro godilo, tega pa še prav nič ne čutimo. Lepo pa bi bilo pravo sporazumljenje med Avstrijo in Rusijo in tudi koristno Slovanom ter si ga mora pač vsak rodoljub iz srca želeti, kajti skupne koristi na balkanskem polutoku so takega

se voda z vso močjo naenkrat po golem hribu vdere, je čisto naravno, da s hriba kamenje in prst poplakne in v nižavo zanese. Prejšnja struga, ki je že sama na sebi premajhna za sedanje hudournike, se še s prinešenim kamenjem in blatom zamaši. Voda prestopi strugo, trga zemljo in poplavlja s kamenjem in peskom.

Zdaj se toliko piše o tem, kako bi se struge umetno vravnale (regulirale). Jaz pa mislim, da vravnavanje ne bo dosti pomagalo in da bi v marsikterem kraju več stalo kot je kraj vreden. Nekdaj ko so bili gozdi zaraščeni, ni bilo treba vravnavanja in ista struga je za več sto let zadostovala.

Pri nas je zdaj jako žalostno. Škode imamo na tisoče in ako se več tisoč zdaj precej ne porabi za stavbe pri vodi, bomo pri prihodnjem nalive imeli še večjo škodo. Ako se bo tudi v prihodnje tako gospodarilo, kakor zdaj, bodo povodnji tako dolgo gospodarile, dokler bo v hribih kaj peska in prsti. Ko bodo vse skale poplagnene, si bo voda že sama skopala primerne struge in povodnji ne bo več, ali potem bodo hribje goli in gola bo tudi dolina. Tako se priroda maščuje nad človekom, ki noče biti Bogu pokoren.

Božje kazni so sicer različne, a vselej imajo namen ljudi na pravo pot privedi. Zgodovina nam pové, da so bili kristjani v prejšnjih stoletjih marsikaj malomarni, misleč si, saj je dosti, da imamo

značaja, da se bodo le dosegle s pravim sporazumljenjem obeh slovanskih velesil. Vsakojako posamično postopanje te ali one velesile imelo bi krvavo vojsko za saboj. Ko bi bili avstrijski državniki vže v prejšnjih letih bolj na Rusko in manj na Nemško stran svoje ušesa obračali, bi bila Avstrija dandanes mnogo na boljem, kakor je in tudi marsiktero blamažo bi si bili prihranili. V očigled tega bi pač ne bilo dobro, če bi se v zunanjem ministertsvu spremenil načelnik, kakor je bilo včeraj govorjenje, če tudi bi želeli, da bi se Avstrija kljub temu pod Kaluokym-jem do Soluna pomaknila.

Vnanje države.

Srbska je komaj železnico dobila in že se ji je ponudila priložnost, da okusi njeno korist v vojaškem oziru. Vojna oblast vkrenila je z železniškim vodstvom, da se odpravi vsak dan po enajst vlakov iz Belegrada proti turški meji do Niša, kakor daleč je namreč železnica gotova. Vsak vlak imel bo po 50 voz. Na ta način mislijo v petih dneh vso mobilizacijo dovršiti in vojake zbrati v tri vojne kore, v Dunavski namreč, Moravski in Šumadijski. Avstrijski poslanec grof Khewenhüller, povrnivši se iz Dunaja, kamor je bil odšel po naročila, je bil takoj na kraljevem zaslišanju. Ruski poslanik se kraljevemu dvoru nekako odteguje, angleški pa v sporazumljenji z avstrijskim postopa. Da se je skupščina v Nišu pričela, sporočal nam je včeraj brzjav: ob tej priložnosti je več poslancev kralju izreklo svojo misel, da se bolgarski zvezi ne bo dalo vpirati, temveč jo bo pripoznati potreba; pri vsem tem pa Srbija ne sme pozabiti na svojo lastno korist in ne sme na nikak način izspred oči spustiti nekdanjih lastnih jej pokraji. Nekdanja dva srbska sokola, vodja vstašev iz leta 1875 in 1876, slavnoznani Ljubibratić in pop Začko prišla sta v Beligrad in nabirata legijo prostovoljcev, obstoječo iz tučev. Naborni urad se je že otvoril in se vsakemu prostovoljcu na roko plačuje po 20 frankov. Turki, po Srbiji prebivajoči, dobili so ukaz, da se jim je nemudoma domú vrniti. Srbski finančni minister Petrovič je na Dunaji dobro opravil, kamor je bil prišel denarja za vojsko na posodo prosit; ob enem se je pa tudi izjavil, da bi mu „Länderbanka“ jako vstregla, če bi hotla Srbom obrok za vplačilo dolga za zgradbo železnice nekoliko podaljšati. „Länderbanka“ vprašala je pri vladi, ali bi ali ne in ondi so ji rekli, da je Avstrija s Srbijo prijateljica in bi se ji dobro zdelo, če bi se Srbiji iz zadrege pomagalo. Nato je Petrovič denar sprejel in se odpeljal nazaj v svojo domovino.

Združena Bolgarija imela bo skoraj 80.000 mož na svojih mejah, ki bodo vsak sovrážni napad odbijali. Pod orožje so se sklicali vsi Bolgari od 18. do 40. leta in kar je najbolj čudno, ne delajo nikakega razločka. Židje, kristjani in mohamedani sami popuščajo svoj posel in hité pod zastave. Turški mufti v Filipopolju je namreč mohamedane opozoril, da je sedaj pravi njihovi vladar knez bolgarski, za ktere ga morajo, če treba, tudi v boj in vbogajo ga vsi. Tako postopanje ima toliko dobre nasledke, da se bo Turčija res prepričala, da kristjani niso proti njej, temveč edino le za združenje Bolgarov.

Ruski častniki, ki so do sedaj v bolgarski vojski službovali, odpuščeni so vsi iz službe ter so po 5000 frankov odškodnine dobili. Ob enem je pa bolgarska vlada poklicala vse bolgarske častnike iz Ruskega domú.

Grška jela je že žugati. Grški poslanec v Parizu izjavil se je nekemu ondašnjemu časnikarju, da če bi se zjedinjenje Bolgarske in iztočne Rume-

Za prihodnost ne skrbi nikdo. Spekulantje kupujejo gozde in jih z velikim dobičkom brijejo na golo; kmetje sekajo neusmiljeno, da morejo plačevati obresti in da morejo pijančevati. Za prihodnji rod se ne skrbi, ravna se po načelu: après nous le déluge (za nami je vesoljni potop).

Da, francoska prislovica se ne spolnuje samo po duhu, ampak tudi po besedi: ne le, da naši nasledniki ne bodo imeli kaj jesti, celó nam že žuga vesoljni potop ali povodenj. Gozdi imajo velik vpliv na obnebe in najbrže imamo zarad izsekanih gozdov sušo in za njo nalive vedno na dnevnem redu. Ker pa jaz nisem naravoslovec, ne morem o vplivanji gozdov na močo nič določenega povedati, ali o vlažnosti pač lahko rečem, da je odvisna od gozdov, ker nam to kaže vsakdanja skušnja. Popolno gotovo je tudi, da so v planinskih deželah le izsekani gozdi krivi vseh velicij povodenj.

Gosp. vrednik, ako se vstopite pod košato drevo, ko začne dež iti, bote imeli najmanj pol ure streho in kedar neha deževati, bo še od drevesa precej dolgo kapljalo. In kjer raste drevo, tam je tudi prst, mah in drugo rastlinstvo, po katerem se voda le počasi odceja. Dokler so bili gozdi zaraščeni, ni bilo povodenj, ker se je deževnica le polagoma odtekala. Pri zadnji povodnji smo imeli pa priliko opazovati, da se je voda pri vsakem nalive v pol ure narastla in po nalive v pol ure že odpadla. Ker

le pravo vero. Prihajali so Turki, ki so s krutimi napadi kristjane učili, da morajo za svojo vero tudi trpeti in Bogu zvesteje služiti. Ker smo dandanes preveč v prirodo zaverovani, nam pa Bog elementarne nesreče pošilja, da bi se zopet k njemu vrnili.

Ker smo mi slabši kot so bili naši predniki, zato nas Bog tudi občutneje kaznuje. Kedar je turški napad minul, so oropani in zbegani kmetje sicer nekaj časa stradali, a usmiljeni in premožni sosedje so jim kmalu z delom in živežem pomagali in ker kmetje niso bili zadolženi, so bile v nekaj letih turške rane zaceljene.

Vse drugače je pa dandanes. Nekterim zadolženim kmetom je voda skoraj vse vzela. Kako bodo plačevali obresti, ktere bo kapital tirjal, kajti kapital ne pozná usmiljenja, ne pozná nobene sveteje reči kot so obresti. Sosedje ne bodo dosti pomagali, nekoliko zategadel ne, ker je med njimi krščanska ljubezen kolikor toliko zginila, najbolj pa zategadel ne, ker ne morejo, ker so sami zadolženi.

Saj se bo za reveže tudi drugod pobiralo, utegneta reči. Gotovo se bo pobiralo in trdno se nadjam, da mi bote tudi Vi, gosp. vrednik, en goldinarček v ta namen poslali; ali z nabiranjem in z nabranim denarjem je križ. Ako se v cerkvi napravi darovanje, se ga sicer zadolženi kmetje (in teh je večina) vdeležé, a s težkim srcem, ker dolžniki tako rekoč

Izvirni dopisi.

nije od velesil v resnici pripoznalo, dvignila se bode takoj Grška in z njo ves ostali orijent. Če je državam na tem ležeče, da se mir ohrani, naj se knez Aleksander zopet v Bolgarijo vrne, v istočni Rumeliji nastavi naj se zopet Gavril paša za guvernerja; sicer jela bode Grška drugače postopati. Kakor hitro pa Bolgarija združena ostane, poveljati se mora tudi Grška ter se bote Macedonija in Kandija takoj uprli. Če bode vse res tako, pokazala bo bodočnost; vemo pa, da laglje je govoriti, kakor izvrševati. Če bi Evropa združeno Bolgarijo pripoznala, bi človek mislil, da bode pripoznanje vendar veljavno; toda temu ni tako! Grška pravi, da ga ne bode nikdar pripoznala in se mu bo če bo treba tudi z orožjem v roki vstavila. Na meji ima že svojih 23.000 mož brez rezerve. Vrh tega bode pa vlada v kamori zahtevala oboroženje dveh rezervnih brodovij. Kljub temu je pa še prav lahko mogoče, da si bodo neslavni potomeci slavni pradedov vendar-le še premislili, preden se proti Macedoniji in združeni Bolgariji dvignejo in to tem bolj gotovo, ker jim skupna Evropa svetuje, da naj se mirno zadržé.

V nedeljo, 4. oktobra, obstopili bodo *Francozje* zopet volilni vré, da si izvolijo nov državni zbor. Kakor po celi Evropi, razkosen je tudi francoski narod v brezmejno stevilo strank, katerih nekaj hočemo, in to le bolj poglavitne, navesti. Poglavitni razcep kroji se v dva mogočna dela v monarhiste in republikance. Monarhisti so zopet dvoji, a) taki ki so za kraljevo in b) ki so za cesarsko oblast. Kakor čujemo, so se za te volitve oboji združili v stranko, ki se ji pravi združeni monarhisti in bodo skupne kandidate volili po 53 okrožjih, po 33 pa vsak za-se, ker se rojalisti niso mogli pogoditi z bonapartisti. Ob enem pripoznavajo se pa monarhisti k konservativni državni politiki. — Republikanci razcepjeni so tudi v dva poglavitna dela v oportuniste namreč in naprednjaške republikance; poleg teh mrgoli pa še vse polno raznih socijalističnih in anarhističnih strank, rudečkarjev, in drugih enakih izvržkov človečanstva, s katerimi se pa ne bomo tukaj natančneje bavili, ker so že republikanci sami zadosti zanimivi. Oportunisti postopajo v politiki po stopinjah ranjcega Gambette in bivšega ministra Ferryja. Oportunistom na čelu je sedanji minister Brisson; naprednjakom pa Clemenceau. Obojih nazori so našim čitateljem že večinoma znani in vedó, da Clemenceau poleg družega ob vsaki priložnosti zahteva ločitev cerkve od države, Brisson tudi nič nima proti tej zahtevi, le misli z družimi ministri vred, da velika večina naroda za to idejo še ni zrela in je še mnogo časa čakati treba. Clemenceauv zdi se čakanje neumnost, za to pa on ločitev tudi takoj zahteva ter jo tudi povsod v svojih govorih povdarja. Pri vsem tem ima jako dražljive in vabljlive limanice, na ktere misli gimpeljne in druge kratkovidneže loviti. On pravi: „Vzemimo tistih 45 milijonov, ki jih vsako leto duhovščini damo in recimo vsakemu mestjanu: glej, tega davka ti ne bo treba nič več plačevati, oprostili smo te tega. Če pa še nadalje župnika ali duhovna sploh potrebuješ, plačati si ga moraš sam.“ Dalje Clemenceau tudi zahteva vpeljavo progresivnega dohodnega davka od rent, v čemur nekteri bližajoč se državni polom slutijo. Ali bo ta polom v denarji nastopil, tega ne vemo, pač pa je skoraj gotovo, da bode nastopil polom v podobih krvave revolucije, kakor hitro bode Clemenceau s svojo idejo prodril in se duhovščina odpravi. Kaj bode dal Clemenceau obupanemu kmetu v roko, ako mu duhovno tolažbo odvzame? Nož, revolver in petrolejski vré, potem pa gorje deželi!

nimajo nič, kajti oni so razmeroma veliko revnejši kot nezadolženi bajtarji. Dalje dajo ljudje tudi zagadel nekako prisiljeno, ker ne vedó, kako se bo njih denar obrnil. Milostinja mora biti osebna; ako pa ni osebna, komaj na polovico pomaga. Bogatini pa ne dajo. Ako dá tak bogatin, ki dobiva na leto deset tisoč obresti iz kmetovih in obrtnikovih žuljev, enkrat na leto 50 gld. gosposki za uboge, je tako, kakor bi se norčeval. Po pravici pravi bistroumni Rob. pl. Mohl, da so kapitalisti stranka „non donants“ (to je tistih, ki nič ne dajo).

Iz nabranega denarja tudi gosposka po uradnem potu ne more vselej po resnični potrebi razdeliti. Ako je n. pr. voda dvema kmetoma, izmed katerih ima eden tisoč goldinarjev na posojilu, drugi pa tisoč goldinarjev dolga, vzela enak kos njive, bi prvi najbrže nikakoršne pomoči ne potreboval, ali gosposka ga ne more prezreti. Ako se po gosposki denar za reveže nabere, ima vsak poškodovanec pravico do njega in le prerado se zgodi, da eden drugemu očitajo, da je preveč dobil, da je goljufal.

Vidite, gosp. vrednik, tako daleč smo zabredli, da si ne vemo in ne moremo več pomagati, zabredli smo do propada, in ne moremo se rešiti, če se nazaj na krščansko pot ne vrnemo. S krščanskim pozdravom Vaš S—n.

Na Dolgem, 29. sept. (Strašna povodenj.) (Konec.) Od nedelje popoldne do srede jutra ni šel noben vlak več od Jesenice do Trebiža. Sreča je to, da je najhujši povodenj po dnevi prišla. Da bi bila prišla po noči, ali da ni v ponedeljek dopoldne odnehalo, bi bil pred ko ne moral poročati, da polovice Mojstran več ni! Tako pa je vendar pri vsi nesreči še sreča posebno to, da življenja nihče ni zgubil. Vendar bo ta rod pomnil še v pozna leta, kako žalosten je bil somenj sv. Mihela l. 1885. Razložil se je od sejmov drugih let, da je bilo letos vse tiho in klaverno; v nobeni krčmi ni bilo ne godbe ne rajanja! Pa bi se kaj tacega tudi ne spodobilo, ko je po Mojstrani skoraj vsak gospodar imel več ali manj zgube, in je marsikteremu jok bližej bil, kot smeh. Nekaj posebnega je bilo tudi to, da so v Mojstrani imeli v neki hiši mrliča in da so ga kar nenadoma prinesli v mrtvašnico iz strahu, da jim Bistrica še tega mostu ne odnese, ki je ostal in bi potem mrliča na pokopališče prnesti ne mogli. — Še naj omenim osode nekega psa, ktereja je povodenj na nek savsk osredok med vrbovje zanesla in je revež od nedelje do torka jutra mlo lajal in vpil, dokler se v torek ni Sava vsa na jeden kraj obrnila in je pes na Mojstransko stran po produ zbežal!

Posameznosti od drugih poplavljenih krajev nam niso tako znane; samo toliko smo slišali, da je pri Kranjskigori posebno Pišenica divjala in sta bila že oba ondodna mostova, leseni in železni v nevarnosti; tudi savski most zraven Javernika je povodenj odnesla.

Toliko o povodnji od nas. Od drugih krajev vam bo že kdo drugi še kaj sporočil. Jaz pa se ne morem zdržati, temu sporočilu nekterih opazek pridejati in sicer:

1. Pri takih elementarnih nezgodah se prav očitno pokaže, kako slaba je vsa človeška moč razdivjanim silam nasproti. V prvem hipu najpogumniši možaki nič niso mogli storiti, ampak so le osupneno gledali in prevdarjali, kaj bi bilo storiti. Tu so postavim hotli bregove braniti in so vlekli velikansko vrbo, dva vola in kar je ljudi blizo moglo; komaj pa so jo v vodo pokazali, jo je voda kakor peró naprej odnesla. Verige in vrvi so se trgale kot niti.

2. Tukaj se vidi nasledek nezmernega pustošenja gozdov. Če bi zaraščeni gozdi tudi vse povodnji vbrantili ne mogli, bi pa vendar povodenj nikdar tako huda ne bila.

3. Bo ta povodenj tudi gosposkam in železniškemu vodstvu oči odprla, da je tukaj pri dolinskih vodah treba nekaj in sicer z zedinjenimi močmi storiti. Posamezni posestnik, še če je v dolgovih, pač ni v stanu, takim silam se uspešno braniti. Pa smo železniško vodstvo na te nevarnosti večkrat opozarjali ustmeno in pismeno, pa se nam je prav zaničljivo odgovarjalo: „Nam ni zdaj še nič sile, če voda bližej pride, se ji bomo že branili.“ Ali zdaj bi se je radi branili, ko jim je zadosti blizo prišla, pa se ji niso mogli.

4. Se ni čuditi, da se naši ljudje tako pogosto v Ameriko preseljujejo. (V 20 letih čez 80 samo iz naše fare.) To se mora našim ljudem pustiti, da so pridni in delavni, pa imajo premalo sveta in še ta je v vedni nevarnosti zavoljo vode. Zato marsikteri vse tukaj prodá in si gré čez morje gotovšega in boljšega kruha iskat. Še več pa bi jih rado šlo, pa nimajo dovolj za pot v daljno Minesoto.

5. Je treba na to okoliščino našega državnega poslance kneza Windischgrätzja opozoriti, da za nas kaj stori in nam zdatne pomoči od države sprosi. Če so za Korošce, Tirolce in Poljake, po povodnji poškodovane, toliko storili, zakaj bi le Gorenjec sam sebi bil pripuščen? Pri razstavi goveje živine 12. oktobra v Kranjskigori, ko bodo vplivni možje in volileci vsega Gorenjskega skupaj, naj bi na to saj nikar ne pozabili!

K sklepu pa dostavljam še eno prošnjo. Kdor naše časnike bere, se bo gotovo spominjal, da je Dolška fara pri vsaki nesreči v deželi ali tudi zunaj dežele rada pomagala. Koliko so naši ljudje za dobre namene po toči, ognju, potresu ponesrečenim pomagali, zamorem jaz najbolje pričati, ker je že na stotine tacega denarja šlo skozi moje roke. In zdaj smo sami v potrebi; zdaj je tudi nas Božja roka hudo zadela. Se nam je letos zeló dobra letina obetala, posebno ker pri nas ni bilo suše, kakor

po drugih krajih, zdaj pa so nekteri hudo zadeti, da jesenskih pridelkov ne bo kaj spravljati, ker jih je voda z zemljiščem vred odnesla. In ljudje bi še sejali, ali kaj, ko nekteri nimajo kam. In kar je še najhujši, ravno taki so najbolj zadeti od povodnji, ki so bili že zdaj zeló zadolženi. Jaz tedaj mislim, da se bo krščanski izrek zdaj tudi nad nami spolnil, da, ker smo drugim usmiljenje skazovali, bomo tudi zdaj usmiljenje dosegli. Gospóška bo gotovo škodo pregledovala in cenila; ali to ne gré tako hitro, kakor iz skušnje vemo. Toraj bi veliko dobroto storil, kdor bi po vredništvu „Slovenca“ ali „Zgodnje Danice“, ali podpisane naravnost kak dar za naše ponesrečene poslal, ki se bo gotovo hvaležno sprejel in vestno porabil. Vredništvo obeh listov prosim, da blagovoljno sprejemata take darove.*)

Janez Ažman, župnik.

Iz Fužin (Weissenfels), 2. okt. Obljubil sem Vam, da bom natančneje opisal, kako je povodenj v zgornjem koncu Korenske doline divjala. Ali gledé na to, da ste že precej natančen opis iz Podkorena priobčili in gledé na to, da se bo o povodnji tudi v „listku“ govorilo, mi ne ostaje družega, kot Vaša poročila nekoliko polniti.

K dopisu iz Podkorena pristavljam le, da se škoda, ktero imajo posamezni posestniki, ceni na 7—8 tisoč. Se vé, škoda pri državni cesti ni tu vračunjena.

Najbolj je povodenj razsajala v Ratečah. V dveh ulicah si je voda skopala seženj globoko strugo. Ljudje so sicer pridno jezili ali ko bi bil najhujši nalič le pol ure dalje trpel, bi se bilo 10—20 hiš sesulo. Kolikor sem jaz zapazil, ni voda polje posebno raztrgala, pač pa (kar je skoraj ravno tako velika škoda) veliko njiv in travnikov s kamenjem, peskom in blatom zasula. Mlinar in Kurje sta razmeroma najbolj poškodovana. Malo je manjkalo, da niso Ratečanje svojih ranjkih zgubili, ker je na pokopališči voda tako gospodarila, da so se na enem kraju že truge vidile.

Železna cesta je bila med Podkorenem in Ratečami na treh krajih zasuta, na enem kraju, namreč pri zarezi v bregu, je bila cesta še v sredo pod vodo. Dobra dva dni je bil ves promet ustavljen in ker nismo imeli pošte, smo se bali, da bi se tudi Vam v Ljubljani taka ne godila.

V Weissenfelsu je vsa cesta pod Klanjcem en seženj globoko strugo prerita. V gradu je voda v vežo tekla. Pri Schwarzenbachu in Weissenbachu je pa vse sam prod. Spodnja fužina, ktera je bila pred malo leti 40 tisoč cenjena, bo, če jo prihodnja povodenj ne pobere, najbrže na veke zapuščena ostala; isto tako bo tudi spodnja žaga zginita s pozorišča. Weissenbach je odnesel na kranjski strani Gorijsko, na koroški strani pa Weissenbacherjevo bajto.

Povodenj je tudi enemu življenju ugasnila. Neki naš župljan, ki si je kupil zemljišče v sosednji vasi na Koroškem, je v ponedeljek pri vodi nekaj jezil. Kar se udere plaz ter ga podsuje; čez dve uri so mrliča skopali. Večkrat je v življenji izrazil željo, da bi bil pri nas pokopan, ali ta želja se mu ni mogla spolniti, ker je voda vse mostove odnesla.

Delavcev pri cesti imamo vse polno, prišlo jih je nekaj tudi iz Boveca na Goriškem. Danes gré pri nas celi dan dež s snegom. V Ratečah je vse s snegom pokrito, pri nas so pa le nekatere strehe nekoliko pobeljene. Dopoldne je enkrat tako bilo, da smo se bali, da bi se povodenj ne ponovila.

Domače novice.

(Novi odbor „Glasbene Matice“.) Predsednik mu je g. Ravnikar, namestnik njegov g. Drenik; tajnik g. Juvanec, namestnik mu je g. Paternoster. Prvomestnik v artističnem odseku g. Valenta, odborniki pa gg.: pl. Janušovski, Burgarell, Majer, Razinger, Paternoster in Svetek. V šolskem odseku so: prvomestnik g. Ravnikar in odborniki gg.: Drenik, Bleiweis, Burgarell, Žagar, Svetek. Blagajnik je g. deželni poslanec S. Stegnar.

(Tombole) imela bode jutri ob 4. uri popoldne v svojih prostorih „Katoliška družba rokodelskih pomočnikov“ v Šentvidu nad Ljubljano.

(Slovesna vojaška služba božja) bo jutri dopoldne ob 9. uri 15 m. v tukajšnji nunski cerkvi. Vdeležila se je bode cela garnizija.

(Konec je) mrzlega in deževnega vremena in ljubo solnce se nam zopet tako prijazno smehlja iz

*) Prav radi. Vr.

nebeških višav, kakor spomladi. Razloček je le ta, da se sedaj trudna narava polagoma pripravlja k počitku, spomladi pa okrepljena iz zimskih oklepov na gorko sili. Nadjati se nam je še nekaj lepih dni, ker se je nebo tako čisto otrebilo in planine s svežim snegom skoraj do polovice pokrilo.

(Vabilo k slavnostni akademiji) v proslavo imendana Nj. Veličanstva cesarja Franc Josipa I., katero priredil v nedeljo, 4. oktobra „Dramatično društvo“, „Sokol“ in delavsko pevsko društvo „Slavec“ v krasno razsvetljenem deželnem gledališču. — S posebne prijaznosti sodelujeta pri tej predstavi g. J. Meden in gospodičina Josipina Vernikova. — Čisti dohodek je namenjen za napravo zastave društva „Slavec“. — Vspored: 1. Vilhar-Šantel: Ouverture iz operete „Jamska Ivanka“, svira godba. — 2. Prolog. — 3. Vogl: „Cigani“, zbor s tenor-solo, solo poje g. J. Meden. — 4. I. oddelek mramornih kipov in sicer: a) Athamas. b) Borgeški borilec. c) Juno. d) Venus. e) Niobe. — 5. Volarič: „Slovenski svet, ti si krasan“, zbor. — 6. Theodor Schrappe: „Herzensehnsucht“, Gavotte, svira godba. — 7. Vilhar: „Mrtva ljubav“, tenor-solo s spremljevanjem godbe, solo poje gosp. J. Meden. — 8. II. oddelek mramornih kipov: a) Prometejeva skupina. b) Apolo Belvederški. c) Farneški Herkul. d) Metalec diskosa. e) Eros. — 9. Ženski jok, igra v jednom dejanji. Po francoski „Le femmes qui flement“, par Siraudin & Thiboust, poslovenil Val. Mandelc. — Mramorne kipe izvršuje telovadno društvo „Sokol“. — Pri tej predstavi svira vojaška godba pešpolka baron Kuhn št. 17. — Vstopnina: Parter in lože 40 kr. — Fauteuil v parterji 70 kr. — Sedež v parterji 60 kr. — Sedež na galeriji 40 kr. — Garnizonski in dijaški biljet 30 kr. — Galerija 20 kr. — Sedeži se dobivajo v nedeljo pri gledališki kasi dopoludne od 11. do 12. ure in zvečer od 6. ure naprej. — Kasa se odpre ob 6. uri. — Začetek ob 7. uri zvečer. — Po predstavi bode v „Čitalnični restavraciji“ pevski večer.

(Vojaški begun) Kotar domačega pešpolka baron Kuhn, iz Štefanje vasi pod Ljubljano doma, se pri vojakihi za cel svet ne more privaditi. Nedavno jo je zopet pobrisal in je že precej daleč prišel, kar ga na Zidanem mostu orožniki zasačijo in v Ljubljano priženó, kjer ga oddali brigadnemu profosu v varstvo.

(Zgodnji sneg.) Iz Loškega potoka se nam 2. oktobra poroča: Danes ob 8. uri zjutraj je začelo pri nas na vse pretega snežiti. Pobeljena je na dalje vsa okolica. Pred snegom smo pa imeli pri nas silne viharje in tolikošne nalive, da je vse Traviško polje notri do hiš naenkrat spremenjeno bilo v veliko in na več metrov globoko jezero. Traviški mlini so bili skoraj do strehe vsi pod vodo. Po 100 tramov skupaj zvezanih v „flos“, vozili so naši lesni trgovci po tej vodi iz bližnjega gozda. Vničeno je vse, kar se ni moglo spraviti: zelje, krompir, repa, pesa, fižol in korenje. Bog pomagaj!

(Iz Hrenovic), 2. oktobra, se nam piše: Že v ponedeljek je Nanos naznanil zimo, ker je bil s snegom pokrit za nekaj časa; in danes ga je zopet globoko pokrtil, ker silno dežuje in mede. — Kaj bomo počeli s tako zgodnjo zimo, ker imamo še marsikaj jesenskih pridelkov zunaj na polji?

(Hrvatske paralelke) na Pazinski gimnaziji v I. razredu še letos ne bo. Zavlekla se je na ljubo Tržaške in Poreške „irredente“.

(Učiteljska služba) v Tujnicah bila je po uradni pomoti razpisana.

(Č. g. dr. Šne), mestni župnik v Slovenjem Gradei prezentiran je za nadžupnika v Šmartnu pri Slovenjem Gradei.

(Na Ptujski Gori) pel bo jutri zlato mašo č. g. Fr. Perger.

(Dr. Gauster) je kljub vsem oviram vendar-le imenovan za ravnatelja v dolnje-avstrijski blaznici in je njegovo imenovanje presvitli cesar že potrdil.

(Za poplavljenca na Koroškem) podaril je presvitli cesar 12.000 goldinarjev.

Telegrami.

Budapešt, 3. okt. V dolnji zbornici je Tisza odgovarjal na interpelacijo o bolgarskih homatijah. Rekel je, da je bil Kromeriški shod čisto naravna posledica Skiernevic. V Kromeriži se ni prav nič skle-

nilo ter je bil ondašnji shod le izraz osobnega prijateljstva, katero se je ondi ponovilo in vtrdilo. Vladi se niti sanjalo ni, da bi ta ali ona država za orožje prijeli mislila. Vlade si prizadevajo Berolinsko pogodbo na površji ohraniti. Turčije ne bo nobena vevlast ovirala, če se hoče za svoje pravo potegniti. Vlade so se takoj uprle, da se ustaja ne bo dalje širila. Poslaniki se bodo v Carigradu zbrali h konferenci na željo sultanovo, da bi se po prijaznem posredovanji velesil njegove pravice čuvali. O priklopu Bosne in Hercegovine niti govora ni. Ako bila prizadevanja brezvspešna in koristi države v nevarnosti, si bo vlada že vedela prostost ohraniti.

Niš, 2. okt. Kralj je odprl skupščino z živahno odobravanjem prestolnim govorom. Omenil je, da je Berolinska pogodba dobila velikansko klopoto. Ravnotežje na Balkanu je omajano, poročstvo za politično eksistenco Srbije je v nevarnosti. V tako resnobnem trenutku zdi se kralju dolžnost, da zbere zastopnike naroda okoli sebe, ter njim in narodu pové, da se morajo vsi skupaj čuvati. Kakor dosedaj, želi si Srbija tudi nadalje miru za kulturni napredek; ravno zarad tega hoče si pa zagotoviti svoje bodoče koristi, ki so sedaj v nevarnosti. Kralj in vlada si bodeta prizadevala ohraniti status quo, ali pa vsaj pripomogla, da se potrebno ravnotežje zopet napravi, ki bode varovalo koristi raznih balkanskih narodov. Vlada bo se svojimi predlogi skrbela, da se nujnim potrebam naroda takoj zadosti. Kralj se nadja v tem krepke podpore poslancev, ker je prepričan o požrtovalnem domoljubju njihovem. Z združenimi močmi in božjo pomočjo bode jim mogoče srbske koristi sedaj in v bodočnosti braniti.

Atene, 2. okt. Vlada je zaukazala vpe-ljavo prisilnega kurza.

Umrli so:

V bolnišnici:

26. sept. Jernej Ukcar, kovač, 33 let, jetika. — Anton Fajdiga, kleparski pomočnik, 26 let, v sled naključne telesne poškodbe.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

3. oktobra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 60 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	82 „ 35 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	108 „ 60 „
Papirna renta, davka prosta	99 „ — „
Akoje avstr.-ogerske banke	860 „ — „
Kreditne akoje	281 „ 40 „
London	125 „ 85 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	10 „ 01 1/2 „
Ces. cekini	5 „ 97 „
Nemške marke	61 „ 90 „

Javna zahvala.

Podpisanemu je pokončal požar dne 23. aprila t. l. vsa poslopja, a ker ni imel plačane zavarovalnine, tudi ni imel pravice zahtevati kako odškodnino; toda banka „Slavija“ izplačala mu je danes velikodušno vso cenjeno škodo v znesku 200 gl. — Dolžnost mi je zahvaliti se tem potom slavnemu vodstvu banke „Slavije“, ter p. n. občinstvu ta slovanski zavod najtopleje priporočati.

V Podpeči dne 31. avgusta 1885.

+ Franc Suhadoltnik,

(2) po meni: Jože Telban, župan.

V Katoliški Bukvarni v Ljubljani se dobiva nova knjiga:

STAVBINSKI SLOGI,

ZLASTI KRŠČANSKI,

NJIH RAZVOJ IN KRATKA ZGODOVINA,

Z DODATKOM

O ZIDANJI IN POPRAVLJANJI CERKVA.

(2) V tekstu 145 slik in 40 tabel s 305 slikami.

Spisal

J. FLIS,

špiritual v knezo-škof. duhovenskem semenišči.

Vsa knjiga obsega 33 pol v četvorki in velja 6 gld. 50 kr.

Dva dobra mizarska pomočnika

sprejmeta takoj v delo Brata Zupan, orgljarja v Kamni gorici (na Gorenjskem.) (2)

A. OREHEK,

krojač civilne in vojaške oprave v Ljubljani,

na kongresnem trgu hiš. šte. 14

(nasproti nunske cerkvi), (6)

priporoča svojo dobro izbrano

zalogo blaga za gospode

po najnižjih cenah.

On je pripravljen p. n. gospodom naročnikom uzore ali oblike na dom pošiljati, da si po želji izberó. — 20% ceneje kakor drugod izdeluje vsakovrstno obleko po izvolji in okusu častitih p. n. naročnikov; podpisani sprejemlje tudi sukno v izdelovanje oblek in se priporoča prav mnogobrojnim naročbam.

Obenem se spoštljivo priporoča prečst. duhovščini za izdelovanje duhovskih talarjev od navadnih do najboljših.

Piccoli-eva esenca za želodec.

katero pripravlja

G. PICCOLI, lekar v Ljubljani.

Ozdravlja kakor je razvidno iz zahvalnih pisem in zdravniških spričeval bolezni v želodcu in trebuhu, bodeenje, krč, želodečno in premenjavno mrzlico, zabasanje, hemeroidje, zlatenico, migreno itd. in je najboljši pripomoček zoper gliste pri otrocih.

Pošilja izdelovatelj po pošti v škatljicah po 12 steklenic za 1 gld. 36 novc. Pri večem številu dobi se primeren odpust.

Cena eni steklenici 10 kr.

Gosp. Gabriela Piccoli-ju, lekarju v Ljubljani.

Na zahtevanje potrjujem, da sem Vaš evet za želodec, kojega deli so mi dobro znani, v velikih slučajih vspešno rabil proti boleznim v želodcu in zlati žili. Ljubljana, mesec januar 1884.

(7) Dr. Emil vitez pl. Stöckl, c. k. vladni svetovalec in deželno-sanitetni poročevalec.

Podpisani potrjuje, da ima želodečna esenca ljubljanskega lekarja Piccoli-ja hitre in prečudne zdravilne moči. Z njo ozdravelo je mnogo ljudi moje in sosedne župnije; komaj preteče dan, da ne bi kdo prišel k meni, ki me prosi za jedno steklenico želodečne esence, kojih imam vedno nekoliko pripravljenih.

A. Wlassich, župnik-kanonik. Plomin, Primorsko.

Antirrhéumon, najboljšo zdravilo proti prehlajenji, kostobolji, hromoti delavnih čutnic, bolečinam v križi in v prsih, prehladnim bolečinam v glavi in v zobeh. Steklenica 40 kr.

Pastile santoninske; (kolesci zoper gliste izkušeno zdravilo zoper gliste, škatljica 10 kr., 100 košček. 50 kr. 1000 koščekov 4 gld. 2000 košček. 6 gl.)

Salicilne pastile proti prehlajenju najboljši pripomoček proti davici (difteritis), pljučnim, prsnim in vratnim bolečinam, zoper kašelj in hripavost, škatljica 20 kr.

Zeliščni prsni sirop. Ta iz zdravilnih zelišč izdelani sirop se rabi z najboljšim uspehom proti vsem prsnim in pljučnim boleznim, zasliženju, kašlju, hripavosti, dušljivem kašlju itd. Odraščeni naj vzamejo 3 do 4 žlice vsaki dan, otroci pa toliko žlice. Steklenice 36 kr.

Tu navedena, kakor vsa druga zdravila se zmiraj sveža dobé v lekarni

G. Piccoli-ja

„Pri Angelu“

v Ljubljani,

na Dunajski cesti,

kjer se naročila takoj po pošti proti porzetji izvršujejo.